

Dobrý den, pane Bartoši,

obracím se na Vás na žádost svého neslyšícího syna Martina Fabiána. Sam tak nemůže učinit, je totiž již třetím rokem ve vězení, dle nás i mnoha dalších neoprávněně.

Můj syn Martin Fabián (letos 29 let) byl odsouzen za údajnou přípravu vraždy JUDr. Chalupové (přítelkyně zemřelého, možná Vám známého, anarchisty a aktivisty Jakuba Poláka) na 15,5 roku.

Původně byl obviněn z úmyslného ublížení na zdraví. Když si náš tehdejší advokát dovolil stěžovat si státní zástupkyni na nezákonné postupy policie při výsleších, čin byl náhle překvalifikován na vraždu. Jelikož se soudci **nepovedlo nic takového prokázat** (a všichni jsme logicky čekali zproštění obžaloby), byl odsouzen alespoň za přípravu (stejná trestní sazba), a to na nepřímých důkazech, většinou FB konverzaci vytrhané z kontextu, tvrzení bývalého známého, který byl již v té době ve výkonu trestu a Martinovi prokazatelně dlužil velkou částku peněz apod.

Zjednodušeně šlo o majetek (existují darovací smlouvy), který **zemřelá** (prokázáno znaleckým posudkem) darovala mému synovi. Byla to velmi svérázná a hrdá žena, která se synem sdílela podobné hodnoty, snažili se uskutečňovat společně myšlenku komunitního bydlení, sdílela synovy plány na vybudování vzdělávacího a tréninkového centra na pozemku v Táboře, kam spolu často jezdili a pracovali na zahradě. Bohužel byla také závislá na alkoholu. Martin, ačkoliv neměl s tímto žádné zkušenosti a sám nepije ani nekouří, se o ni na rozdíl od jejích čtyř dcer staral, když u ní pobýval jako student v nájmu. Když se po dvou letech od úmrtí, kdy se dcery pokoušely u CS marně prokázat v zájmu získání majetku zpět, matčinu nesvéprávnost, ukázalo, že zřejmě nebudou úspěšné, přišlo trestní oznámení a svědek, který tvrdil, že jí prý chtěl Martin něco udělat...

Skutkové podrobnosti a vady ponechám pro jejich obsažnost a nemožnost s nimi momentálně cokoliv udělat stranou, co je důležité a specifické, jsou procesní pochybení v tomto případě a k jeho odsouzení by nejen mého názoru vůbec nemuselo dojít, kdyby česká justice fungovala tak, jak je jí uloženo a jak jsem se mylně domnívala, že funguje.

Můj syn Martin ohluchl po prodělání meningitidy ve 4 měsících svého života a je tedy neslyšící.

Nepoužívá již ani sluchadla, ani kochleární implantát, který mu byl voperován před 12 lety. Jeho používání mu působilo problémy – náhlý nástup zvuků a těžká orientace v nich. Jak říká, zvykl si na své ticho a spoléhá se jen na odezírání. Martin vystudoval střední zdravotnickou školu obor zubní technik, nedokončil studia na FTVS v Praze, kde se věnoval fyzioterapii. Ve volném čase se věnoval pomoci hendikepovaným vozíčkářům u spolku Černí koně, prodával zdravé potraviny, trénoval fitness a zajímal se o přírodní léčbu a nutriční poradenství. Martin byl vždy velmi pracovitý člověk, a i přes svůj hendikep se vždy snažil zařadit do slyšící společnosti. Měl mnoho plánů, mnohdy velmi idealistických, nezištně pomáhal svým přátelům a snažil se „změnit svět“.

Během vyšetřování i soudních jednání mu nabídli tlumočníka do znakové řeči, což Martin odmítl, protože ji neumí. Jelikož nedošlo k žádnému dalšímu zkoumání jeho hendikepu, ani žádným jiným nabídkám, spoléhal pouze na odezírání, což je velmi pochybný a nespolehlivý nástroj porozumění, obzvlášť v situaci, kdy nevládne slovní zásobou používanou u soudu a únava hraje v jeho neprospěch. Jednání trvala celé dny s obvyklými pauzami. Dle potvrzení speciálního psychologa pro neslyšící je ale kvalitně možné odezírat **maximálně 15 minut!** A to samozřejmě za ideálních podmínek – světlo, úhel pohledu, znalost slovní zásoby, správná artikulace, nepřítomnost řečových vad apod. Toto u soudu

samozřejmě povětšinou chybělo, ať už z neznalosti problematiky sluchových vad nebo z nezájmu. O specifických reakcích a konfliktech kvůli neporozumění u neslyšících by se dalo psát velmi dlouho.

Snažila jsem se soudce instruovat, jsme speciální pedagog a logoped, posílala jsem doporučení a potvrzení lékařů, ale marně. Svou roli sehrál i nezájem advokáta ex offio, který Martinovi řekl, ať nezdržuje, že si pak vše přečte. Věřil mu, i my mu věřili (jelikož jsme do té doby neměli žádné zkušenosti se soudy), že udělá vše v jeho prospěch a vše ohlídá. Jaké překvapení, že se tak nestalo! Nyní již víme, jak advokáti ex offio fungují. Do té doby jsme věřili nejen ve spravedlnost soudů, ale i slovům advokáta, který Martina zastupoval. Na původního, který se případem zabýval jsme totiž již neměli peníze a zastupování ex offio, o které původní advokát Mgr. Ing. Král žádal, mu Krajský soud v Táboře zamítl a určil zastupování JUDr. Vobrovi, který toto postoupil JUDr. Blažkovi z Milevska. O osobních vazbách můžeme spekulovat, ale mnohdy bylo zřetelné, jak se advokát soudce bojí, jak mu ustupuje.

Soud se tedy spokojil jen s tím, že Martin odezírá a dále nezkoumal, do jaké míry je schopen porozumět, nekontaktoval žádné odborníka ani znalce. Tak došlo k tomu, že Martin jen seděl, co mu síly stačily, snažil se odezírát, pak ale jen koukal do stolu a spoléhal na to, že si vše přečte v později v zápisu. Jenže později bylo pozdě. Nemohl reagovat, nemohl se okamžitě bránit. Neslyšel originál a tudíž musel věřit jen zápisu. Jak se v několika případech ukázalo, ten byl dosti zkreslován v jeho neprospěch. Soudce Petr Černý z Tábora jen spěchal, aby měl vše rychle vyřízené, odmítal výsledky důležitých svědků. Rozsudek měl připravený ještě před závěrečnou řečí našeho advokáta. Jak se v rozsudku ukázalo, vybíral útržky z výsledků a FB komunikace tak, aby mu zapadaly do jeho domnělého příběhu. Rozsudek připomínal spíše literární fantasy dílo, jak mu bylo později i vytčeno soudy vyšší instance. Bohužel nesmyslností jeho tvrzení, ani tím, že se Martin nemohl aktivně účastnit jednání, se dále nezabývali. Kdo zná problematiku sluchového postižení, nevěří. Nikdo ze zúčastněných nikdy s neslyšícím nesetkal, znalci psycholog i psychiatr, kteří syna vyšetřovali, také neměli s takovým hendikepem žádné zkušenosti, a tedy nebrali v potaz jeho specifika. Nikoho nezarážilo, že se Martin k ničemu nevyjadřoval, nebránil se, nedotazoval se. Ba dokonce soudce minimálně jednou oficiálně v rozsudku jeho mlčení označil za souhlas s tvrzením svědka.

Od odvolání k Vrchnímu soudu syna zastupuje již zase námi placený advokát JUDr. Kaplan z Hradce Králové. (v případě, že by Vás zajímaly podrobnosti, je Vám k dispozici) Snažil se, ale zdá se, že soudci vyšších instancí mnohdy odvolání a spis ani nečtou a jen potvrdí rozhodnutí soudu nižšího stupně.

Nabyla jsem přesvědčení, že v ČR je primárním zájmem soudce odsoudit. Nezáleží zřejmě na tom, že chybí důkazy. Nevyslechnou se svědci, kteří by mohli nabourat soudcem vymyšlený příběh, o kterém je „přesvědčen“. Posudky soudních znalců z oblasti psychologie se zadávají „osvědčeným znalcům“, neexistuje žádné pravidlo střídání... a jejich posudky jsou pak u různých odsouzených jako přes kopírák! Práci státního zástupce supluje soudce, který by měl být nestranný, pochybnosti nejsou ve prospěch obžalovaného, jak ukládá zákon... A tak by se dalo dlouze pokračovat.

Systém vězeňství je další samostatnou smutnou kapitolou. Absolutně se míjí svým účinkem. V případě Martina není vůbec připraven na člověka s hendikepem a od toho se odvíjejí problémy, kterým tam Martin musí čelit. (mimo jiné byl např. surově napaden dozorcem ve Valdicích za to, že nevstal na budíček, který logicky neslyšel a dovolil si odmítnout kázeňský trest – byl zraněn na hlavě, bohužel, v místě, kde proběhla operace kochleárního implantátu a na noze. Odborného lékařského ošetření se mu dostalo až po více než dvou týdnech, kdy jsem zalarmovala vedení věznice, úřad

ombudsmana, ministerstvo spravedlnosti apod.- jak jsem zkonzultovala s odbornými lékaři na implantace, hrozilo krvácení do mozku, záněty vnitřního ucha apod.- do té doby se vše snažili zatajit. I dále ovšem probíhalo ovlivňování a zastrašování svědků. Stalo se to minulý rok, učinili jsme veškeré kroky, které měly vést k vyšetření situace – výsledek šetření GIBS : zranění si prý způsobil schválně sám!!!, nikdo nepochybil!) Pokud by Vás to zajímalo, více o praktikách ve věznicích např. Zápisky českého vězně, Reflex.

Celá situace, nespravedlnost a věznění se podepisuje na Martinově psychickém stavu. Mnoho věcí mu díky hendikepu uniká, má omezený přístup k informacím, nemůže telefonovat s rodinou (až ve věznicích v Plzni, kam byl přemístěn po napadení dozorcem (opět ne automaticky), se nám podařilo prosadit, že za něj telefonuje jeho spolubydlící a na přímou intervenci ombudsmanky Šabatové mu byl jednou měsíčně povolen Skype hovor. Již je uvězněn i s vazbou bezmála tři roky. Shledávám propastné změny na jeho schopnosti komunikace, slovní zásobě, schopnosti odezírat. O trápení, bezmocnosti při řešení jakéhokoliv problému týkajícího se komunikace s institucemi a krátkozrakém odsuzování okolí, které tato situace přináší celé rodině, se již ani rozepisovat nebudu.

Kromě problémů ve skutkových věcech i nesmyslnému trestu 15,5 roku za „ přípravu vraždy“ /nebylo ani bráno v potaz, že Martin nebyl nikdy trestaný, svědectví, která popisovala jeho dobrou povahu a dobrosrdečnost jakoby neexistovala, v neposlední řadě je třeba upozornit, že za stejný, ba i závažnější „ trestný čin“ je v ČR byl uložen trest od podmínky – jasně prokázaný pokus o vraždu – shození dívky jejím bývalým přítelem ze skály u Jičína, přes 6 let za dvojnásobnou, přímými důkazy prokázanou, přípravu vraždy (Olomouc), až po 15,5! roku pro Martina/

nebylo dodrženo právo na spravedlivý proces.

Minulý měsíc rozhodl v synův neprospěch i Ústavní soud, zkonstatoval, že všichni věděli, že Martin neslyší a že se měl bránit u soudů nižší instance, když nerozuměl. Nespadá to prý do jejich kompetencí. Nevím, kdo jiný už by měl napravit takovou procesní chybu, než ÚS.

Výsledkem je tedy 15,5 let vězení za to, že věřil on i my advokátovi ex offio, že soudce se neobtěžoval zabývat měrou jeho porozumění a „nabyl přesvědčení“ o vině, ačkoliv neexistují žádné přímé důkazy a jeho příběh stojí na velmi vratkých základech nepřímých důkazů, o kterých jsem se již výše zmiňovala. Těžko se s tím smíruji, že je v dnešní době vůbec něco takového možné. O tom, jak situace stigmatizuje a ničí celou rodinu se již ani rozepisovat nebudu.

Vážený pane Bartoši, Martin byl a je Vaším voličem a sympatizantem a upíná svou naději k tomu, že se ho zastanete, např. formou interpelace k rukám ministryně spravedlnosti nebo formou podání podnětu ke stížnosti pro porušení zákona, což je již poslední naděje, jak zvrátit situaci k lepšímu.

Předem děkuji, pokud můžete vyvinout jakoukoliv iniciativu nejen v této věci a pomoci zastavit zvěrstva, která svévolně páchají nepostižitelní soudci, za

podpory znalců, státních zástupců a policie. Tato oblast zůstává velmi opomíjena, dokud se netýká člověka samotného. Fakta o fatálních pochybeních se těžko dostávají do médií, novináři se bojí. Vše je prorostlé navzájem a solidarita mezi soudci je bezmezná. Proto se zřejmě může dít a procházet to, co se děje. (V minulých dnech proběhl na půdě poslanecké sněmovny výjimečný seminář na téma „Spravedlnost a vymahatelnost práva. Žijeme v právním státě?“ organizovaný Institutem Aleny Vitáskové, kde v podstatě zazněla fakta, která provází i náš případ)

Momentálně žijeme dlouhodobě v zahraničí, ale pro jakékoliv dotazy jsem Vám k dispozici na tel. 777 040209 nebo na emailu jitka.fabianova@seznam.cz

Jitka Svobodová

Martinova maminka

12.8.2020 Västerås